

2201000103010006
EXAMINATION FEBRUARY-MARCH 2024
BACHELOR OF ARTS (SECOND YEAR)
(THIRD SEMESTER)
HINDI COMP - III (PRATYAYAN KAUSHAL) - LEVEL 1

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 50]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book
 - a. Name of the Examination: **BACHELOR OF ARTS (SECOND YEAR) (THIRD SEMESTER)**
 - b. Name of the Subject: **HINDI COMP - III (PRATYAYAN KAUSHAL) - LEVEL 1**
 - c. Subject Code No: **2201000103010006**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

Q.1 निम्नलिखित प्रश्नों के बहुविकल्प से सही उत्तर लिखें:

10

1. जनसंचार के सभी माध्यमों में _____ भाषाने मजबूत पकड़ बनाली है।
 - (A) गुजराती
 - (B) मराठी
 - (C) उर्दू
 - (D) हिन्दी
2. निम्नलिखित में से कौन एक नए युग के मीडिया का एक उदाहरण है?
 - (A) समाचारपत्र
 - (B) रेडियो
 - (C) टी. वी.
 - (D) इंस्टाग्राम
3. व्यापारी पत्र का पारूप किस से प्रारंभ होता है?
 - (A) पत्रसंख्या
 - (B) प्रेषक के पते
 - (C) दिनांक
 - (D) शीर्षक
4. पत्र में किस को क्रमबंध रखा जाता है?
 - (A) भावो
 - (B) संभावनाओ
 - (C) परिच्छेद
 - (D) विचारो

5. मोगल काल में कौन-सी भाषा राजभाषा रही थी?

(A) फारसी

(B) प्राकृत

(C) संस्कृत

(D) बंगाली

Q.2 संपर्क भाषा के रूप में हिन्दी का महत्व प्रतिपादित कीजिए।

13

अथवा

मीडिया की भाषा पर हिन्दी भाषा का प्रयोग एवं उसके महत्व पर प्रकाश डालिए।

Q.3 शाह एण्ड शर्मा कंपनी, स्टेशन रोड, पुणे को विभिन्न कंपनी के कम्प्यूटर संबंधी मूल्य सूची माँगते हुये पत्र लिखिए।

13

अथवा

गायत्री औषधालय, स्टेशन रोड, धरमपुर धन्वंतरी औषधालय, सुरत को प्राप्त माल आदेश के अनुसार न होने के बारे में शिकायती पत्र लिखते है।

Q.4 (अ) निम्नलिखित विषय पर टिप्पणी लिखिए।

7

1. संक्षेपण के गुण

अथवा

1. संक्षेपण के भेद

(ब) गुजराती से हिन्दी में अनुवाद कीजिए:

7

विधा मेળવવાનો આધાર કેવળ વિધ્યાલય ઉપર જ નથી હોતો, મુખ્યત્વે કરીને વિધાર્થી ઉપર જ હોય છે. ઘણા વિધાર્થીઓ વિધ્યાલયમાં જાય છે એટલું જ નહીં ઉપાધિ પણ મેળવે છે, છતાં વિધા મેળવતા નથી. તે જ પ્રમાણે તીર્થ કરવા તો ઘણાં જાય છે પણ તીર્થનું સાચું ફળ બધા મેળવી શકતા નથી. જેવો જોવાની વસ્તુ જુએ નહીં, મેળવવાની વસ્તુ લે નહીં તેઓની વિધા આખર સુધી પોથીમાં જ રહે છે અને ધર્મ બાહ્ય આચરણમાં પુરાઈ રહે છે. તેઓ તીરથમાં જાય છે ખરા પણ જવાને તેઓ પુણ્ય માને છે, પામવાને નહીં તેઓ અમુક બાહ્ય અથવા અમુક માટીમાં કોઈ વિશેષ ગુણ રહેલો છે તેને વસ્તુમાં ઢાંકી તેનો નાશ કરે છે, આખા દેશમાં સાધનમાર્જિત ચીતશક્તિમાં

જેમ જેમ મલીન થતી ગઈ તેમ તેમ આ નિરર્થક બાહ્યતા વધતી ગઈ એ વાત કબૂલ કરવી જ પડશે.

અથવા

સમય સાથેના આપણો સંબંધ વિચિત્ર અને ન સમજી શકાય એવો છે. અમુક માણોસોને કાયમ સમયની ખેંચ રહે છે, જ્યારે બીજાને તે કેમ પસાર કરવો તે પ્રશ્ન હોય છે. અમુક ને સમય મળતો નથી. જ્યારે અમુકનો સમય જતો નથી. સમય પસાર કરવા તેઓ પ્રયાસ કરે છે, પત્તા રમે છે, જાતજાતના નુસખાઓ કરે છે, પણ સમય દર વખતે મોઢું ફાડીને તેમની સામે ઊભો જ હોય છે, એટલે પ્રવાસ કરીને તેઓ વધુ થાકે છે.
